

**ZÁVEREČNÁ SPRÁVA CELOŠTÁTNEJ SÚŤAŽE
„POZNAJ SLOVENSKÚ REČ“
45. ROČNÍK – 2024/2025**

Bratislava 2025

**ZÁVEREČNÁ SPRÁVA 45. ročníka súťaže POZNAJ SLOVENSKÚ REČ
pre žiakov základných a stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským
2024/2025**

Vyučovanie slovenského jazyka a slovenskej literatúry v základných a stredných školách s vyučovacím jazykom maďarským má ústredné postavenie. Prehĺbenie záujmu žiakov a žiačok o slovenský jazyk podporuje aj jazyková súťaž POZNAJ SLOVENSKÚ REČ, ktorej 45. celoštátne kolo sa konalo v tomto školskom roku.

Gesciou celoštátneho kola súťaže po zániku Štátneho pedagogického ústavu na základe poverenia č. 2010-16906/38338:1-915 MŠVVaŠ SR zo dňa 18. 10. 2010 je poverený Národný inštitút vzdelávania a mládeže.

V školskom roku 2024/2025 sa realizovali viaceré zmeny v realizovaní súťaží a olympiád: na webovom sídle Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (ďalej NIVaM) sa vytvorila podkapitola Olympiády a súťaže, na ktorú boli na konci roku 2024 presunuté všetky dokumenty súťaže Poznaj slovenskú reč. Vyhlásenie 45. ročníka súťaže už nebolo zverejnené na stránke Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej MŠVVaM SR alebo ministerstvo), ale bolo oficiálne zverejnené na webovom sídle NIVaM v januári 2025 (<https://nivam.sk/wp-content/uploads/2025/01/Informacie-o-sutazi-POZNAJ-SLOVENSKU-REC.pdf>).

V školskom roku 2024/2025 gescia súťaže prešla v rámci NIVaM z Oddelenia vzdelávania národnostných menšín Odboru podpory formálneho vzdelávania na Oddelenie podpory nadaných a talentovaných detí a mládeže Odboru podpory neformálneho vzdelávania a školského športu, preto bolo treba súťaž Poznaj slovenskú reč zosúladiť s ostatnými súťažami a olympiádami registrovanými v gescii Odboru podpory neformálneho vzdelávania a školského športu. Trochu ťažšie sa riešila fluktuácia na pozícii tajomníka Celoštátnej odbornej komisie súťaže Poznaj slovenskú reč, nakoľko sa počas školského roka 2024/2025 vymenili traja tajomníci. Za obsahovo-metodické zabezpečenie súťaže naďalej zodpovedá Oddelenie vzdelávania národnostných menšín Odboru podpory formálneho vzdelávania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže.

V školskom roku 2024/2025 sa 45. ročník súťaže Poznaj slovenskú reč riadil Organizačným poriadkom (ďalej OP) č. 2017-12674/39423:2-10IO, Usmernením k realizácii súťaže Poznaj slovenskú reč pre školský rok 2024/2025 a k registrácii súťažiacich na jednotlivé postupové kolá súťaže v EduPage (<https://nivam.sk/usmernenie-k-realizacii-sutaze-poznaj-slovensku-rec-pre-sk-rok-2024-2025/>), Usmernením k realizácii okresných kôl súťaže Poznaj slovenskú reč ([Usmernenie_okresne_kola- PSR_2024_2025.docx](#)) a Usmernením k realizácii krajských kôl súťaže Poznaj slovenskú reč ([Usmernenie_krajske_kola- PSR_2024_2025.docx](#)).

Najväčšou zmenou oproti predchádzajúcim rokům bolo technické riešenie registrácie a evidencie súťaže v elektronickom systéme EduPage. Táto technická zmena bola veľkou výzvou aj pre pedagógov, nakoľko mnohí z nich nikdy predtým nepracovali s časťou Súťaže. Vďaka spolupráci vyššie uvedených oddelení a ochotnej pomoci softvérovej konzultantky

(Mgr. Kataríny Filipovej) sa podarilo vyriešiť všetky technické ťažkosti. Aj keď sa registrácia súťažiacich začala až v januári, podarilo sa aj školské kolá dokončiť včas na to, aby sa mohli súťažiaci postupujúci na okresné kolá registrovať.

CHARAKTERISTIKA SÚŤAŽE

Súťaž Poznaj slovenskú reč je v zmysle platnej smernice č. 23/2017 o súťažiach jazykovou súťažou kategórie A pre základné a stredné školy. Je celoštátneho charakteru, má postupový charakter a končí sa celoštátnym kolom.

Súťaž je jednou z foriem dobrovoľnej záujmovej činnosti žiakov na skvalitňovanie jazykovej pripravenosti žiakov základných a stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským. Realizuje sa každý školský rok.

Súťaž je určená žiakom národnostných základných a stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským, resp. žiakom národnostných tried s vyučovacím jazykom maďarským v Slovenskej republike (základné školy, stredné školy: gymnáziá, stredné odborné školy).

Účasť v súťaži v zmysle organizačného poriadku súťaže je dobrovoľná. Obsahová náplň súťaže vyplýva z cieľov súťaže, ako aj z cieľov obsiahnutých v platných pedagogických dokumentoch.

Poslanie a ciele súťaže

Poslaním súťaže Poznaj slovenskú reč je prispieť k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov, podporiť rozvoj ich talentu a pomáhať pri prezentácii ich schopností, rozvíjať ich tvorivé odborné-teoretické vedomosti a schopnosti, vyvolať ich systematický záujem o slovenský jazyk, vytvárať trvalý kladný vzťah k vyučovaciemu predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra, viesť ich k samostatnej tvorivej činnosti, upevňovať ich záujem o sebavzdelávanie. Súťaž umožňuje pedagógom využívať získané poznatky v skvalitnení výchovno-vzdelávacieho procesu. Poslaním súťaže je podporiť aj používanie spisovného jazyka, resp. používanie jazyka v rámci estetických činností.

Súťaž nadväzuje na vzdelávanie v národnostných školách s vyučovacím maďarským. Jej obsahová náplň pre jednotlivé kategórie súťaže vyplýva z cieľov súťaže a z platných pedagogických dokumentov pre vyučovací predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra.

Cieľom súťaže je rozvíjať sociálne, komunikačné, osobné, sociálne a občianske kľúčové kompetencie žiakov, vhodnou motiváciou vytvoriť a pestovať ich pozitívne postoje k slovenskému jazyku. Špecifickým cieľom súťaže je prehĺbiť záujem žiakov o slovenský jazyk, hlavne o jeho aktívne používanie, ktorý je jedným z podmienok úspešného uplatnenia sa v ďalšom štúdiu a neskôr aj v zamestnaní, pestovať a posilniť kladný vzťah k slovenskej kultúre, k histórii slovenského národa, k učeniu sa štátneho jazyka, pestovať a posilniť toleranciu k slovenskému národu, upozorniť žiakov na odlišnosti a rovnosti v slovenskom a maďarskom jazyku, rozvíjať ich kultivovaný prejav ako prostriedok presadenia samého seba a nadobudnúť sebavedomie pri vystupovaní na verejnosti, rozvíjať ich komunikačné schopnosti a návyky, aby žiaci získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách.

Štruktúra súťaže

Súťaž sa člení na štyri kategórie:

1. kategória: žiaci 3. a 4. ročníka základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským (ďalej ZŠ s VJM);
2. kategória: žiaci 8. a 9. ročníka ZŠ s VJM a 3. a 4. ročníka gymnázia s osemročným vzdelávacím programom s vyučovacím jazykom maďarským (ďalej OGY s VJM);
3. kategória: žiaci 6. a 7. ročníka OGY a 2. a 3. ročníka gymnázií so štvorročným vzdelávacím programom (ďalej G s VJM) a stredných odborných škôl (ďalej SOŠ s VJM) vo štvorročnom vzdelávacom programe;
4. kategória: žiaci 1. až 3. ročníka v trojročnom vzdelávacom programe odboru vzdelávania v strednej odbornej škole s VJM, žiaci 1. až 4. ročníka stredných odborných škôl so štvorročným vzdelávacím programom s VJM bez maturity a žiaci 1. ročníka nadstavbového štúdia SOŠ po získaní stredného vzdelania bez maturity.

Súťažiaci musia postupne absolvovať postupové súťažné kolá (školské, okresné a krajské), z ktorých postúpia do celoštátneho kola len prví traja (najlepší) z krajských kôl.

V okresoch, v ktorých je menej základných škôl a gymnázií s VJM s osemročným vzdelávacím programom s vyučovacím jazykom maďarským, sa spoločne organizujú okresné kolá.

Okresné kolá pre 1. a 2. kategóriu sa uskutočnia pre nižšie uvedené okresy nasledovne:

- žiaci zo ZŠ z okresov Košice I., Rožňava a Košice – okolie,
- žiaci zo ZŠ z okresov Trebišov a Michalovce,
- žiaci zo ZŠ z okresov Šaľa, Nitra a Levice,
- žiaci zo ZŠ z okresov Veľký Krtíš a Lučenec,
- žiaci zo ZŠ z okresov Rimavská Sobota a Revúca.

Okresy Dunajská Streda, Galanta, Komárno a Nové Zámky organizujú okresné kolo len pre žiakov vlastného okresu.

Súťaž sa uskutočnila v súlade s platným organizačným poriadkom, resp. v súlade s usmerneniami vydanými NIVaM k jednotlivým postupovým kolám ([Poznaj slovenskú reč – Národný inštitút vzdelávania a mládeže](#)) v jednotlivých kategóriách nasledovne:

1. a 2. kategória:

- školské kolo: do 10. 02. 2025 – prezenčnou formou
- okresné kolo: od 25. 02. 2025 najneskôr do 25. 03. 2025 – prezenčnou formou.

Do krajského kola postúpili prví traja z okresného kola z jednotlivých kategórií. Poznámka: Pre žiakov súťažiacich z Bratislavy I. a II. a z okresu Senec sa okresné kolo organizovalo v čase konania krajského kola dňa 14. 04. 2025 v súlade s usmernením k realizácii krajských kôl súťaže.

- krajské kolo: 14. apríl 2025 jednotne pre všetky kraje – prezenčnou formou
- celoštátne kolo: 11. až 13. júna 2025 – prezenčnou formou

3. kategória:

- školské kolo: do 10. 02. 2025 – prezenčnou formou
- okresné kolo: od 25. 02. 2025 najneskôr do 25. 03. 2025 – prezenčnou formou. Do krajského kola postúpili prví traja z okresného kola, resp. prví dvaja zo školského kola,

v okresoch, v ktorých sa nekonalo okresné kolo. Poznámka: V Trnavskom a Nitrianskom kraji pre okresy Dunajská Streda, Galanta, Komárno a Nové Zámky sa organizovali okresné kolá pre vlastných žiakov, pre žiakov zo stredných škôl okresov Šaľa, Nitra a Levice sa okresné kolo organizovalo spoločne.

- krajské kolo: 14. apríl 2025 jednotne pre všetky kraje – prezenčnou formou
- celoštátne kolo: 11. až 13. júna 2025 – prezenčnou formou

4. kategória:

- školské kolo: do 10. 02. 2025 – prezenčnou formou. Do krajského kola postúpili prví dvaja zo školského kola.
- krajské kolo: 14. apríl 2025 jednotne pre všetky kraje – prezenčnou formou
- celoštátne kolo: 11. až 13. júna 2025 – prezenčnou formou

Obsahová náplň súťaže

Súťaž v 1. kategórii pozostáva z prednesu jednej riekanky alebo vyčítanky a jednej básničky vyžrebovanej zo zoznamu 8 riekaniek alebo vyčítaniek a 16 básničiek, z reprodukcie vypočutého textu, z čítania krátkeho textu po príprave a zo súvislého rozprávania na danú tému pomocou osnovy vo forme otázok. V 2. kategórii súťaž pozostáva z reprodukcie vypočutého textu, z čítania krátkeho textu po príprave, zo samostatnej tvorby stručného súvislého textu z daných slov a jeho ústneho prednesu a zo súvislého rozprávania na danú tému bez použitia osnovy. Súťaž v 3. kategórii pozostáva z reprodukcie vypočutého populárno-náučného textu, zo samostatnej tvorby textu úvahového charakteru a jeho ústneho prednesu a zo samostatnej tvorby textu pomocou vytypovaných slov a jeho ústneho prednesu. Vo 4. kategórii súťaž pozostáva z interpretácie vypočutého textu, zo samostatnej tvorby textu opisného charakteru a jeho ústneho prednesu a zo samostatnej tvorby textu pomocou vytypovaných slov a jeho ústneho prednesu.

Hodnotenie výkonov súťažiacich

Výkon súťažiacich sa v školských a okresných kolách hodnotí podľa Obsahovej náplne súťaže POZNAJ SLOVENSKÚ REČ záväznej pre všetky postupové kolá a kategórie od školského roku 2022/2023. Celkový výkon súťažiacich sa hodnotí naďalej vo všetkých kategóriách bodovou hodnotou, na základe ktorej sa súťažiaci zaraďujú do jedného pásma (zlaté, strieborné alebo bronzové). Pre postup do vyššieho kola nie je podmienka dosiahnuť niektoré z troch pásiem.

METODICKÉ RIADENIE SÚŤAŽE

Po odbornej stránke súťaž riadia odborné komisie príslušných úrovní (školské, okresné a krajské) v súlade s organizačným poriadkom súťaže (Čl. 5, body 7., 8., 9., 10., 11. a 12.). Členmi odborných komisií sú zástupcovia škôl, regionálnych úradov školskej správy (ďalej RÚŠS), priamo riadených organizácií MŠVVaM SR, vedeckých inštitúcií, profesijných

a občianskych združení aktívnych v oblasti vyučovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry.

Gestor súťaže (NIVaM) tak, ako posledné roky, aj uplynulý školský rok, vydal usmernenie k príprave a realizácii postupových kôl pre RÚŠS a organizátorov postupových kôl. V januári 2025 bolo zverejnené na webovom sídle NIVaM Usmernenie k realizácii súťaže Poznaj slovenskú reč pre školský rok 2024/2025, ktoré obsahovalo aj pokyny k registrácii súťažiacich na jednotlivé postupové kolá súťaže v EduPage (<https://nivam.sk/usmernenie-k-realizacii-sutaze-poznaj-slovensku-rec-pre-sk-rok-2024-2025/>). Vo februári 2025 bolo zverejnené Usmernenie k realizácii okresných kôl súťaže Poznaj slovenskú reč ([Usmernenie okresne kola- PSR 2024 2025.docx](#)). V marci 2025 bolo vydané Usmernenie k realizácii krajských kôl súťaže Poznaj slovenskú reč ([Usmernenie krajske kola- PSR 2024 2025.docx](#)).

Metodickým riadením postupových kôl súťaže boli poverené regionálne úrady školskej správy. K realizácii okresných kôl v okresoch Dunajská Streda a Galanta sa realizovala pracovná online porada s metodikmi RÚŠS Trnava dňa 6. marca 2025. K príprave a realizácii krajského kola sa dňa 4. apríla 2025 konala online pracovná porada pre organizátorov a metodikov RÚŠS.

CELOŠTÁTNA ODBORNÁ KOMISIA

Súťaž riadi Celoštátna odborná komisia súťaže Poznaj slovenskú reč, ktorá bola menovaná MŠVVaM SR (list č. 2024/14383:1-E9171 zo dňa 17. júna 2024), v ktorej okrem gestora sú zastúpené všetky kraje, v ktorých sa realizujú postupové kolá súťaže. V školskom roku 2024/2025 na príprave a realizácii 45. ročníka súťaže sa podieľala celoštátna odborná komisia v nasledovnom zložení:

predsedníčka:

PaedDr. Anita Halászová, Národný inštitút vzdelávania a mládeže Bratislava,

členovia:

Mgr. Andrea Döményová, Národný inštitút vzdelávania a mládeže Bratislava,

za Bratislavský kraj Mgr. Zuzana Wittenbergerová, ZŠ s G s VJM Bratislava,

za Trnavský kraj Mgr. Anita Horváth, ZŠ s MŠ s VJM Tomášikovo,

za Nitriansky kraj Mgr. Monika Hamarová, ZŠ a MŠ Pétera Pázmánya s VJM Šaľa,

za Banskobystrický kraj Mgr. Eszter Talpaš Kamaráš, ZŠ M. Tompu s VJM Rimavská Sobota,

za Košický kraj Mgr. Jana Košútová, SPŠ strojnícka Košice.

PRIEBEH SÚŤAŽE V JEDNOTLIVÝCH POSTUPOVÝCH KOLÁCH A KATEGÓRIÁCH V ŠKOLSKOM ROKU 2024/2025

Národný inštitút vzdelávania a mládeže, gestor súťaže Poznaj slovenskú reč, vydal v zmysle platného OP usmernenie k registrácii súťažiacich v EduPage a usmernenia k realizácii

školských, okresných a krajských kôl súťaže Poznaj slovenskú reč. Usmernenia, ktoré boli zverejnené na webovom sídle [Poznaj slovenskú reč – Národný inštitút vzdelávania a mládeže/](#), sa týkali všetkých kategórií súťaže. O usmerneniach boli mailom informovaní aj všetky regionálne úrady školskej správy.

V školskom roku 2024/2025 sa postupové kolá súťaže uskutočnili v zmysle Čl. 6 OP a Usmernenia k realizácii súťaže Poznaj slovenskú reč pre školský rok 2024/2025. Základné a stredné školy sa po registrácii do elektronického systému EduPage uskutočnili školské kolá prezenčnou formou v zmysle platného OP do 10. februára 2025. Výsledky (celkový počet bodov a dosiahnuté pásmo v súlade s obsahovou náplňou súťaže) všetkých účastníkov školského kola sa zapísali do EduPage do 15. februára 2025. Po uvedenom termíne už nebolo možné body zo školského kola zapisovať ani upravovať. Zo školského kola do vyššieho postupového kola postúpili z každej kategórie dvaja súťažiaci s najvyššími bodovými hodnotami bez ohľadu na to, v ktorom pásme sa umiestnili.

Registrovať sa do okresného kola bolo možné od 16. februára 2025. V sídle kraja v zmysle Usmernenia k realizácii okresných kôl súťaže Poznaj slovenskú reč sa realizovali okresné kolá od 25. februára 2025 najneskôr do 25. marca 2025. Výsledný počet bodov a dosiahnuté pásmo všetkých súťažiacich z okresného kola zapisoval organizátor alebo člen komisie s prístupom do administratívneho systému do EduPage najneskôr do 28. marca 2025. Po tomto dátume už nebolo možné do systému body zapisovať ani upravovať. Z okresného do krajského kola z každej kategórie postúpili prví traja súťažiaci s najvyššími bodovými hodnotami bez ohľadu na to, v ktorom pásme sa umiestnili.

Registrovať sa do krajského kola v EduPage sa dalo súťažiacim 4. kategórie od 16. februára do 4. apríla 2025. Ostatní súťažiaci 1. až 3. kategórie sa mohli registrovať od 26. marca 2025 do 4. apríla 2025. Krajské kolá súťaže sa realizovali jednotne vo všetkých krajoch dňa 14. apríla 2025. Krajské kolá sa v tomto školskom roku realizovali jednotne v gestorom stanovenom období, organizátorom (povereným regionálnymi úradmi školskej správy) boli z NIVaM (Oddelenie vzdelávania národnostných menšín Odboru podpory formálneho vzdelávania, pracovisko Pluhová 8 Bratislava) dňa 11. apríla 2025 expedované centrálné vypracované a jednotné súťažné úlohy. Z krajského do celoštátneho kola postúpili z každej kategórie prví traja súťažiaci s najvyššími bodovými hodnotami bez ohľadu na to, v ktorom pásme sa umiestnili.

Nižšie, v prvých štyroch tabuľkách (Tab. č. 1 až 4) uvádzame základné údaje o postupových kolách (počet škôl a žiakov podľa krajov) v jednotlivých kategóriách.

V tabuľke č. 5 sú uvedené sumáre za jednotlivé kategórie v jednotlivých kolách súťaže.

Tab. č. 1: Základné údaje o postupových kolách v 1. kategórii

Kraj												
Postupové kolo	Bratislava		Trnava		Nitra		Banská Bystrica		Košice		spolu	
Počty (škola = Š; žiaci = Ž)	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž
školské	4	11	10	24	17	60	5	25	6	15	42	135
okresné	-	-	8	12	14	20	4	7	6	9	32	48
krajské	4	7	5	6	7	9	4	6	4	5	24	33

Tab. č. 2: Základné údaje o postupových kolách v 2. kategórii

Postupové kolo	Bratislavský kraj		Trnavský kraj		Nitriansky kraj		Banskobystrický kraj		Košický kraj		spolu	
Počty (škola = Š; žiaci = Ž)	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž
školské	3	7	12	35	19	110	4	9	9	26	47	187
okresné	-	-	11	14	15	25	4	5	8	14	38	58
krajské	3	5	5	6	7	8	4	4	4	6	23	29

Tab. č. 3: Základné údaje o postupových kolách v 3. kategórii

Postupové kolo	Bratislavský kraj		Trnavský kraj		Nitriansky kraj		Banskobystrický kraj		Košický kraj		spolu	
Počty (škola = Š; žiaci = Ž)	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž
školské	0	0	6	32	8	49	3	6	5	20	24	121
okresné	-	-	6	10	6	11	-	-	-	-	12	21

krajské	2	4	5	6	5	8	3	4	4	7	19	29
---------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Tab. č. 4: Základné údaje o postupových kolách vo 4. kategórii

Kraj	Bratislava		Trnava		Nitra		Banská Bystrica		Košice		spolu	
Postupové kolo												
Počty (škola = Š; žiaci = Ž)	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž
školské	0	0	3	8	5	12	1	7	1	3	10	30
krajské	-	-	2	3	3	3	-	-	-	-	5	6

Tab. č. 5: Základné údaje o postupových kolách v jednotlivých kategóriách

kategória	1. kategória		2. kategória		3. kategória		4. kategória		spolu	
postupové kolo	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž	Š	Ž
školské	42	135	47	187	24	121	10	30	123	473
okresné	32	48	38	58	12	21	-	-	82	127
krajské	24	33	23	29	19	29	5	6	71	97
celošťátne	14	14	11	14	11	15	3	4	39	47

CELOŠŤÁTNE KOLO SÚŤAŽE

Celošťátne kolo súťaže vo všetkých kategóriách sa uskutočnilo v Bratislavskom kraji, v Modre, v Strednej odbornej škole vinársko-ovocinárskej v dňoch 11. až 13. 6. 2025. Organizačným zabezpečením bola generálnou riaditeľkou Národného inštitútu vzdelávania a mládeže poverená Stredná odborná škola vinársko-ovocinárska Modra Kostolná 3 na základe poverenia č. OPNV/1102/2024 zo dňa 6. 12. 2024.

Do organizačného výboru boli menovaní okrem predsedníčky Celošťátnej odbornej komisie súťaže Poznaj slovenskú reč (PaedDr. Anita Halászová, NIVaM, Odbor podpory formálneho vzdelávania, Oddelenie vzdelávania národnostných menšín) a pracovníkov SOŠ vinársko-ovocinárskej Modra (Monika Kisová – riaditeľka SOŠ Modra, Lenka Ostrá – koordinátorka, Zuzana Vandáková – hospodárka, Katarína Hrdličková – technické zabezpečenie) aj zástupcovia NIVaM z Odboru podpory neformálneho vzdelávania.

Program celošťátneho kola súťaže bol oproti programom predchádzajúcich rokov rozšírený o slávnostnú recepciu, ktorá sa organizovala dňa 11. 6. 2025 z príležitosti 45. výročia konania

prvého celoštátneho kola súťaže v roku 1980 a 20. výročia prvého celoštátneho kola pre 1. kategóriu v roku 2005.

Na slávnostnej recepcii sa zúčastnili:

- Ákos Horony, splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny,
- Kálmán Petőcz, generálny riaditeľ Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania (ďalej SNIV) MŠVVaM SR,
- Romana Kanovská, generálna riaditeľka Národného inštitútu vzdelávania a mládeže,
- Petra Fridrichová, riaditeľka Odboru podpory formálneho vzdelávania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže,
- Martin Dovičák, riaditeľ Odboru podpory neformálneho vzdelávania a školského športu Národného inštitútu vzdelávania a mládeže,
- Anton Čípel, riaditeľ SOŠ vinársko-ovocinárskej v Modre.

Na slávnostnú recepciu boli pozvaní pedagógovia, ktorí sa podieľali na príprave úspešných súťažiacich, na hodnotení výkonov súťažiacich a na organizovaní jednotlivých postupových kôl súťaže počas uplynulých rokov. Ocenenie za mimoriadny prínos v súťaži Poznaj slovenskú reč a ďakovný list z rúk generálnej riaditeľky NIVaM prevzalo osobne 23 pedagógov.

Na podujatí vystúpil Detský folklórny súbor Magdalénka, ktorý bol založený v roku 2002. Predviedol výber zo svojho repertoáru. Súbor sa venuje scénickému spracovaniu tém blízkych tradičnému spôsobu života v Modre a jej okolí, pre ktoré je charakteristické hrnčiarske remeslo a vinohradníctvo.

Pohostenie bolo zabezpečené organizátorom celoštátneho kola súťaže, obsluhovali študenti SOŠ VO v Modre.

Ubytovanie súťažiacich, pedagógov a porotcov bolo zabezpečené v ubytovacom zariadení školy. Súťaž bola po stránke organizačnej, personálnej a materiálno-technickej na vynikajúcej úrovni. Vďaka organizátorom mala súťaž kvalitnú prípravu a hladký priebeh.

Do celoštátneho kola súťaže postúpili žiaci, ktorí sa umiestnili na 1. až 3. mieste krajských kôl. Celoštátne kolo súťaže bolo nielen o odovzdávaní vedomostí, o preukázaní schopností žiakov a študentov, ale aj o poznávaní a získavaní nových skúseností a poznatkov.

Celoštátne kolo súťaže sa uskutočnilo v súlade s programom uvedenom v pozvánke.

Na slávnostnom otvorení celoštátneho kola sa zúčastnili:

- Kálmán Petőcz, generálny riaditeľ Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania (ďalej SNIV) MŠVVaM SR,
- Veronika Kopčoková, riaditeľka Kancelárie generálnej riaditeľky Národného inštitútu vzdelávania a mládeže,
- Petra Fridrichová, riaditeľka Odboru podpory formálneho vzdelávania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže,
- Martin Dovičák, riaditeľ Odboru podpory neformálneho vzdelávania a školského športu Národného inštitútu vzdelávania a mládeže,
- Anton Čípel, riaditeľ SOŠ vinársko-ovocinárskej v Modre.

Kálmán Petőcz, generálny riaditeľ SNIV, privítal súťažiacich. Slávnostný prejav mala aj Petra Fridrichová, riaditeľka Odboru podpory formálneho vzdelávania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže.

Večer celoštátneho kola sa konalo slávnostné vyhodnotenie celoštátneho kola súťaže, na ktorom sa zúčastnila Petra Fridrichová. Riaditeľka Odboru podpory formálneho vzdelávania NIVaM sa poďakovala súťažiacim za výborné výsledky, pedagógom za kvalitnú prípravu, organizátorom, porotcom a koordinátorom za skvelé podmienky počas realizácie súťaže.

Počas slávnostného vyhodnotenia svoju choreografiu predviedlo Hip-hopové duo (Simona Kováčová a Ema Kordošová) a latinsko-americké tance (sambu, salsu a bačatu) zatancovala Alexandra Ostrá.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame, koľko súťažiacich postúpilo do jednotlivých kategórií celoštátneho kola súťaže z piatich krajov Slovenskej republiky.

Tab. č. 6

kraj	1. kategória	Počet škôl	Počet žiakov	2. kategória	Počet škôl	Počet žiakov
Bratislavský		3	3		2	3
Trnavský		3	3		3	3
Nitriansky		3	3		2	3
Banskobystrický		3	3		3	3
Košický		3	3		2	3
spolu		15	15		12	15

kraj	3. kategória	Počet škôl	Počet žiakov	4. kategória	Počet škôl	Počet žiakov
Bratislavský		2	3		0	0
Trnavský		2	3		2	3
Nitriansky		2	3		3	3
Banskobystrický		3	3		0	0
Košický		2	3		0	0
spolu		11	15		5	6

Úroveň súťaže v jednotlivých kategóriách **celoštátneho kola** súťaže zhodnotili predsedovia odborných porôt.

1. KATEGÓRIA SÚŤAŽE

Členovia odbornej poroty 1. kategórie:

PaedDr. Anita Halászová (Odbor podpory formálneho vzdelávania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže v Bratislave) – predsedníčka,

Mgr. Anita Horváth (ZŠ s materskou školou s VJM Tomášikovo) – členka,

PaedDr. Gyöngyi Ledneczka, PhD. (Odbor podpory formálneho vzdelávania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže v Bratislave) – členka.

Na súťaži v 1. kategórii sa zúčastnilo z piatich krajov Slovenskej republiky 14 súťažiacich (5 chlapci) zo 14 základných škôl, ktorí sa umiestnili na 1. až 3. mieste v krajskom kole súťaže. Z postupujúcich súťažiacich na celoštátne kolo nenastúpila 1 súťažiaca, ktorá v čase konania CK bola v škole v prírode. Súťaž mala štyri časti: a) prednes riekanky, vyčítanky, básne vyžrebovanej zo zoznamu, b) reprodukcia vypočutého textu (Marta Hlušíková: Pozdrav (Fifikove noviny III, Fifik, roč. 35, máj 2025, č. 9), c) čítanie krátkeho textu po príprave (Marta Hlušíková: Pozdrav (Fifikove noviny III, Fifik, roč. 35, máj 2025, č. 9) a d) súvislé rozprávanie na jednu z daných 5 tém (Chcel/Chcela by som dostať zvieratko!, Oslavovali sme Deň detí, Škola, náš druhý domov, Môj najkrajší deň a Moje plány na ďalších 10 rokov).

VÍŤAZI 1. KATEGÓRIE				
umiestnenie	súťažiaci, súťažiaca	škola	počet bodov	pripravujúca pedagogička
1.	Ema Flimelová	Základná škola Gergelya Czuczora s vyučovacím jazykom maďarským – Czuczor Gergely Alapiskola, G. Czuczora 10, Nové Zámky	78	Mgr. Sylvia Kováčová
2.	Veronika Bolha	Základná škola Sándora Máraiho s vyučovacím jazykom maďarským, Kuzmányho 6, Košice	76,33	Szilvia Pollag
3.	Zente György Gyimesi	Elokované pracovisko, Komenského 36, Veľké Kapušany, ako súčasť Základnej školy Jánosa Erdélyiho s vyučovacím jazykom maďarským – Erdélyi János Alapiskola, Fábryho 36, Veľké Kapušany – Nagykapos	76,00	Boczán Erika

Odborná porota konštatovala, že všetky úlohy a zadania boli vytvorené adekvátne danej kategórii a typu súťažných škôl. Konštatovala, že úroveň súťaže 1. kategórie bola porovnateľná s výkonmi za posledné roky a výkony podávané súťažiacimi boli veľmi vyrovnané. Na spoločnom vyhodnotení odborná porota pochválila súťažiacich za ich vynikajúce výkony a vyzdvihla vysokú úroveň pripravenosti žiakov, za čo sa poďakovala pedagógom, ktorí sa podieľali na systematickej príprave svojich žiakov.

Každý súťažiaci sa umiestnil v jednom z pásiem. Prví traja sa umiestnili v zlatom, ôsmi v striebornom a traja v bronzovom pásme. V priemere súťažiaci dosiahli 66,569 bodov z maximálneho počtu bodov 86. Do celoštátneho kola sa dostali väčšinou žiaci a žiačky zo 4. ročníka (11). Škoda, že medzi súťažiacimi boli len traja tretiaci, ktorí sa môžu aj v budúcom školskom roku prihlásiť a súťažiť v 1. kategórii súťaže.

Súťaž v 1. kategórii prebehla v súlade s platným OP a s obsahovou náplňou pre 1. kategóriu záväznou pre všetky postupové kolá. Celková úroveň bola vyrovnaná, veľmi dobrá, v porovnaní

s predchádzajúcim rokom o 3,571 slabším priemerom. Skoro bezchybnú výslovnosť mali dievčatá a chlapci v časti A. Text určený na reprodukciu globálne pochopili a dokázali jazykovo správne prerozprávať. Reprodukciu príbehu o tom, ako sa učilo šteniatko Ľapko pozdraviť rôzne zvieratá, zvládli súťažiaci veľmi dobre, až na pár výnimiek pochopili aj menšie detaily príbehu, len traja súťažiaci nedokázali zmeniť v reprodukcii priamu reč na nepriamu. Čítanie krátkeho textu po príprave dievčatá aj chlapci zvládli na priemernej úrovni, až na menšie nedostatky v intonácii. Novým fenoménom bolo, že sa súťažiaci opravovali, opakovali sa. V časti D zameranej na tvorbu súvislého ústneho prejavu si súťažiaci vyberali ponúkané témy rovnomerne. Pre dve témy (Chcel/Chcela by som dostať zvieratko! a Moje plány na ďalších 10 rokov) sa rozhodli štyria súťažiaci, pre zvyšné témy rovnomerne 2-2 súťažiaci. Pri prednese súvislého prejavu nepoužili súťažiaci svoje poznámky, rozprávali plynulo, mali bohatú slovnú zásobu. V prípade, že súťažiaci nepostupovali podľa pokynov, resp. nevyčerпали tému, odborná porota im položila niekoľko doplňujúcich otázok. V prednese súvislého textu na vybranú tému odborná porota zaznamenala menšie nedostatky v kompozícii. Odborná porota sa poďakovala prítomným pedagógom, ktorí sa podieľali na dôkladnej a systematickej príprave svojich žiakov a žiačok.

Výsledky všetkých súťažiach 1. kategórie sú zverejnené na webovom sídle NIVAM <https://nivam.sk/wp-content/uploads/2025/06/PSR-VL-1.pdf>.

2. KATEGÓRIA SÚŤAŽE

Členovia odbornej poroty 2. kategórie:

Mgr. Andrea Döményová (Odbor podpory formálneho vzdelávania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže v Bratislave) – predsedníčka,

Mgr. Silvia Patassy (Základná škola Zoltána Kodálya s VJM Dunajská Streda) – členka,

Mgr. Monika Hamarová (ZŠ s materskou školou P. Pázmánya s VJM Šaľa) – členka.

V celoštátnom kole súťažilo 14 žiakov (len 4 chlapci) z 11 škôl, ktorí sa umiestnili na 1. až 3. mieste v krajskom kole súťaže. V celoštátnom kole súťažili siedmi ôsmaci a jeden z 3. ročníka gymnázia s 8-ročným vzdelávacím programom. Úlohy súťaže pre 2. kategóriu boli nasledovné: a) reprodukcia vypočutého textu (Gabriela Futová: Bláznivá škola (Fifík, roč. 35, č. 9, máj 2025, s. 14) b) čítanie krátkeho textu po príprave (Gabriela Futová: Veľký objav (Naša mama je bosorka! Bratislava: SPN – Mladé letá, s. r. o., 2010, s. 7 – 8), c) samostatná tvorba stručného súvislého textu z daných slov (vystrašiť, reč, rozbitý/-á/-é, bárs kto, desiaty/-a/-e, náhodou, joj) a d) súvislé rozprávanie na jednu z daných 5 tém (Keby som dostal/-a živý darček, Chystáme sa na školský výlet, Moje plány na letné prázdniny, „Čistota – pol zdravia!“ a Sviatky v našej rodine).

VÍŤAZI 2. KATEGÓRIE				
umiestnenie	súťažiaci, súťažiaca	škola	počet bodov	pripravujúca pedagogička
1.	Adam Lehotský	Základná škola A. Molnára Szencziho s vyučovacím jazykom maďarským – Szenczi Molnár Albert Alapiskola, Nám. Alberta Molnára 2, Senec	97,00	Mgr. Kristína Szabóová
2.	Damián Polák	Základná škola Mátyása Korvína s vyučovacím jazykom maďarským, Rybárska ulica 1093/2, Šamorín	96,66	PaedDr. Angela Horváthová
3.	Hugo Roller	Základná škola Gergelya Czuczora s VJM – Czuczor Gergely Alapiskola, – Nové Zámky	95,33	Eva Gergelyová

Všetci žiaci boli zaradení do zlatého alebo strieborného pásma: siedmi žiaci sa dostali do zlatého, ostatní súťažiaci do strieborného pásma. V priemere dosiahli 91,021 bodov z maximálneho počtu bodov 100, čo je o 3,811 viac ako v minulom roku.

Traja zo súťažiacich súťažili v celoštátnom kole aj minulý rok ako ôsmaci. Úroveň bola vynikajúca, v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi oveľa lepšia. Aj zaradenie do jedného z najvyšších pásiem svedčí o tom, že súťažiaci podávali veľmi vyrovnané výkony.

Pri reprodukcii všetci preukázali, že textu porozumeli, veľmi výstižne a presne reprodukovali vypočutý text. Žiaci mali bohatú slovnú zásobu, nemali žiadny problém s jazykovou správnosťou. V druhej časti súťažiaci čítali plynulo a presne, menšie nedostatky sa javili v intonácii opytovacej vety a v tempe. Pri tvorbe súvislého textu z daných slov len niektorí súťažiaci nepoužili všetky slová. Svoje myšlienky sformulovali gramaticky správne, mali bohatú slovnú zásobu, dbali na kompozíciu textu a boli aj veľmi kreatívni. Ojedinele použili nespisovné výrazy (napr. není, napadlo ma...). Pri poslednej úlohe si žiaci mohli vybrať z piatich tém. Prvú tému (Keby som dostal živý darček) si vybrali dvaja súťažiaci. Pre druhú tému (Chystáme sa na školský výlet) sa rozhodol jeden žiak. Tretiu tému (Moje plány na letné prázdniny) si vybralo najviac súťažiacich, až deväť žiakov. Téma „Čistota – pol zdravia“ sa zapáčila jednému súťažiacemu. Posledná téma (Sviatky v našej rodine) oslovila jednu žiačku. V tejto časti súťažiaci preukázali nielen svoju kreativitu, ale dokázali, že vedia jazykovo správne a plynule rozprávať o danej téme. Využívali aj získané vedomosti z ostatných vyučovacích predmetov. Kládli dôraz na kompozíciu textu, na výber slovnej zásoby i na rozmanitosť vetných modelov. Na doplňujúce otázky členov poroty reagovali veľmi pohotovo a výstižne. S plynulosťou prejavu počas celej súťaže nikto nemal problém. Na vyhodnotení

porota pochválila súťažiacich za ich vynikajúce výkony a poďakovala sa i vyučujúcim za prípravu žiakov.

Výsledky všetkých súťažiacich 2. kategórie sú zverejnené na webovom sídle NIVAM <https://nivam.sk/wp-content/uploads/2025/06/PSR-VL-2.pdf>.

3. KATEGÓRIA SÚŤAŽE

Členovia odbornej poroty 3. kategórie:

Mgr. Janka Košútová (SOŠ strojnica Košice) – predsedníčka,
 doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., Univerzita J. Selyeho Komárno, Katedra slovenského jazyka a literatúry – člen,

Mgr. Eleonóra Laczová (SPSS Hurbanovo) – členka.

V celoštátnom kole súťaže sa zúčastnilo 15 súťažiacich (až 11 dievčat), z ktorých 2 súťažiaci boli zo stredných odborných škôl. Súťaž v 3. kategórii pozostávala: a) z interpretácie vypočutého neznámeho populárno-náučného textu (Spoznajte naše mestá a obce: To najkrajšie z Modry Dostupné na: <https://bratislavskykraj.sk/to-najkrajšie-z-modry/>), b) zo samostatnej tvorby textu úvahového charakteru (Domov a bývanie, Šport, Krajiny, mestá a miesta, Multikultúrna spoločnosť, Veda a technika v službách ľudstva) a jeho ústneho prednesu, c) zo samostatnej tvorby textu pomocou vytypovaných slov (občan, sadiť, chutný/-á/-é, ôsmy/-a/-e, váš/vaša/vaše, pod, ani, napokon, odjakživa, ha-ha) a jeho ústneho prednesu.

VÍŤAZI 3. KATEGÓRIE				
umiestnenie	súťažiaci, súťažiaca	škola	počet bodov	pripravujúca pedagogička
1.	Bianka Biháryová	Základná škola a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium – Bratislava	77,00	Mgr. Zuzana Wittenbergerová
2.	Viktor Zauko	Gymnázium Hansa Selyeho s vyučovacím jazykom maďarským, Selye János Gimnázium, – Komárno	76,66	PaedDr. Matusová Alica
3.	Barbora Klenovčanová	Základná škola a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium – Bratislava	75,33	Mgr. Zuzana Wittenbergerová

Každý súťažiaci sa umiestnil v niektorom z pásiem. Až desiaty sa umiestnili v zlatom, štyria v striebornom a len jedna súťažiaca v bronzovom pásme. Súťažiaci tejto kategórie dosiahli v priemere 70,33 bodov z maximálneho počtu bodov 80, čo je o 8,69 viac ako v minulom roku. Odborná porota aj tento rok mohla konštatovať, že výkony žiakov odzrkadlili systematickú prípravu a kvalitnú prácu jednotlivých pedagógov, ktorí dlhodobo pripravujú svojich zverencov.

Odborná porota konštatovala, že celoštátne kolo súťaže sa uskutočnilo v súlade s platným OP a s obsahovou náplňou pre 3. kategóriu. Výkony súťažiacich boli veľmi vyrovnané (rozptyl medzi 1. a 13. miestom bol 23 bodov). Kladne bola hodnotená adekvátne spisovná slovenčina pri jednotlivých ústnych prejavoch súťažiacich. Napriek vysokej odbornosti populárno-náučného textu žiaci veľmi dobre splnili úlohu – reprodukciu. Preukázali bohatosť slovnej zásoby, rozprávali plynule, len vo výnimočných prípadoch sa vyskytli menšie gramatické chyby. Pri tvorbe súvislého textu z daných slov väčšina žiakov použila všetky slová. Pri tvorbe textu úvahového charakteru boli kreatívni, len niektorí žiaci nevyčerpali tému dostatočne alebo nedbali na kompozíciu textu. Súťažiaci preukázali veľmi dobrú znalosť slovenského jazyka, bohatú slovnú zásobu a schopnosť komunikovať nielen na uvedené témy, ale aj v bežnej komunikácii. Najlepšie výsledky dosiahli súťažiaci v reprodukcii textu. Najviac potrápila niektorých žiakov samostatná tvorba textu na vylosovanú tému. Odborná porota vyzdvihla vysokú úroveň pripravenosti súťažiacich, o čom svedčí aj vysoký priemerný počet bodov.

Výsledky všetkých súťažiacich 3. kategórie sú zverejnené na webovom sídle NIVaM <https://nivam.sk/wp-content/uploads/2025/06/PSR-VL-3.pdf>.

4. KATEGÓRIA SÚŤAŽE

Členovia odbornej poroty 4. kategórie:

Mgr. Marta Mészárosová, Súkromné gymnázium, Dunajská Streda – predsedníčka,

PaedDr. Rozália Bezáková, učiteľka na dôchodku – členka,

Mgr. Anna Passiová (Odbor podpory formálneho vzdelávania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže v Bratislave) – členka.

V celoštátnom kole súťažili štyria súťažiaci 3 stredných odborných škôl, traja z 1. ročníka a jeden z 2. ročníka.

V prvej časti súťažiaci interpretovali vypočutý text s názvom Hrad Červený Kameň (upravené) Dostupné na: <https://www.turistikapatamat.sk/zaujímavosti/hrady/detail/13/5>. Druhá časť pozostávala z tvorby ústneho prejavu na témy: Odborné predmety počas štúdia, Čo všetko potrebujem k mojej práci?, Robím to čo ma baví – idem si za svojím cieľom, Týždeň na odbornom výcviku/odbornej praxi, Profesia, ktorá ma oslovila, bude onedlho mojím povoláním. Tretia časť obsahovala samostatnú tvorbu textu použitím piatich slov rozličného slovného druhu (povzbudiť, lístok, studený/-á/-é, sto, každý).

Odborná porota konštatovala, že všetky úlohy a zadania boli vytvorené adekvátne danej kategórii a typu súťažných kôl a súťaž prebehla v súlade s platným OP a obsahovou náplňou

záväznou pre všetky postupové kolá. Členovia poroty sa zhodli na tom, že celková úroveň bola veľmi dobrá, avšak v porovnaní s predchádzajúcim rokom bola úroveň žiakov slabšia. Výkony súťažiacich boli veľmi vyrovnané, priemer ich výkonov (55,49) bol o 7,621 bodov slabší ako priemerný výkon v roku 2024.

Každý súťažiaci sa umiestnil v niektorom z pásiem. Dvaja žiaci boli zaradení do strieborného, dve žiačky do bronzového pásma.

VÍŤAZI 4. KATEGÓRIE				
umiestnenie	súťažiaci, súťažiaca	škola	počet bodov	pripravujúca pedagogička
1.	Márk Srejner	Súkromná SOŠ s VJM Mostová, Orechová 53, Mostová – Hidaskürt	60,66	Mgr. Margita Vargová
2.	Marko Gräczer	Súkromná SOŠ s VJM Mostová, Orechová 53, Mostová – Hidaskürt	60,00	Mgr. Margita Vargová
3.	Lili Sámson	Súkromná stredná odborná škola – Magán Szakközépiskola, Sv. Štefana 36, Štúrovo	53,33	Mgr. Sarolta Csicsay

Pri interpretácii vypočutého textu všetci preukázali, že textu porozumeli, veľmi výstižne a presne interpretovali obsah vypočutého textu. Žiaci mali dostatočnú slovnú zásobu, nemali problém s jazykovou správnosťou. Pri samostatnej tvorbe textu opisného charakteru si súťažiaci vylosovali tému a zostavili text v rozsahu maximálne 5 minút. Rovnako boli úspešní aj v použití aspoň 5 odborných výrazov. Svoje myšlienky sformulovali gramaticky správne, mali dostatočne bohatú slovnú zásobu, dbali na kompozíciu textu a boli aj dostatočne kreatívni. S plynulosťou prejavu počas celej súťaže nikto nemal problém. Na vyhodnotení porota pochválila súťažiacich za ich výkony a poďakovala sa aj vyučujúcim za prípravu žiakov.

Výsledky všetkých súťažiacich 4. kategórie sú zverejnené na webovom sídle NIVAM <https://nivam.sk/wp-content/uploads/2025/06/PSR-VL-4.pdf>.

Základné údaje a informácie o celoštátnom kole súťaže uvádzame v prílohe.

CELKOVÉ HODNOTENIE SÚŤAŽE

Zverejnené výsledky všetkých kategórií sú platné, nakoľko protest proti výsledkom celoštátneho kola súťaže v zmysle OP Čl. 6 ods. 4 bod n) u predsedu celoštátnej odbornej komisie nikto nepodal. Výsledné bodové hodnotenia a dosiahnuté pásma za celoštátne kolo sa zapísali do elektronického systému Edupage.

Celoštátna odborná komisia súťaže Poznaj slovenskú reč konštatovala, že celoštátne kolo 45. ročníka súťaže malo kvalitnú úroveň zásluhou súťažiacich, pedagógov a organizátorov.

Zverejnenie dokumentov súťaže

Dokumenty súťaže Poznaj slovenskú reč a formuláre k správe a vyhodnoteniu jednotlivých postupových kôl boli postupne zverejnené a aktualizované na webovom sídle NIVaM <https://nivam.sk/olympiady-a-sutaze/poznaj-slovensku-rec/>.

Informácia o výsledkoch celoštátneho kola sa nachádza na Výsledky celoštátneho kola súťaže Poznaj slovenskú reč – Národný inštitút vzdelávania a mládeže (<https://nivam.sk/olympiady-a-sutaze/poznaj-slovensku-rec/>) a v elektronickom systéme EduPage.

Záverečná správa za 45. ročník súťaže Poznaj slovenskú reč bude zverejnená na webovom sídle nivam.sk.

Výber z fotografií z celoštátneho kola súťaže bude zverejnený na webovom sídle Národného inštitútu vzdelávania a mládeže.

Na webových sídlach regionálnych úradov školských správ boli zverejnené dokumenty a informácie o postupových kolách súťaže (pozvánky, propozície, výsledkové listiny). Základné a stredné školy, centrá voľného času informovali o priebehu a výsledkoch na svojich webových sídlach.

O 45. celoštátnom kole súťaže Poznaj slovenskú reč informovali aj STVR ([Hírek - Televízny archív – pôvodná tvorba i športové relácie online - STVR](#)) (STVR 16.06.2025 08:00 – 3:17) a Rozhlas Pátria ([45 éves a Poznaj slovenskú reč országos fordulója - Pátria Rádió](#)).

Zhrnutie

Súťaž Poznaj slovenskú reč vytvára priestor na neustále zlepšovanie sa v komunikácii v slovenskom jazyku. Avšak musíme konštatovať údaje o klesajúcom počte súťažiacich aj nižší počet zapojených škôl v jednotlivých postupových kolách. Príčinou toho v uplynulom školskom roku mohlo byť aj prechod na elektronický systém Edupage a zavedenie elektronického prihlasovania súťažiacich. Žiaľ, naďalej pretrvávajú klesajúci záujem žiakov, ale aj slabá motivácia a finančné, ale i morálne ohodnotenie učiteľov, ktorí sa venujú žiakom nad rámec svojich vyučovacích povinností.

V dňoch 11. a 13. júna 2025 zasadala Celoštátna odborná komisia súťaže Poznaj slovenskú reč. Na 1. zasadnutí, dňa 11. júna 2025, na 1. rozšírenom zasadnutí Celoštátnej odbornej komisie súťaže Poznaj slovenskú reč, sa zúčastnili aj členovia všetkých odborných porôt celoštátneho kola súťaže, ktorí prebrali súťažné úlohy pre jednotlivé kategórie a zoznámili sa s organizačnými pokynmi celoštátneho kola súťaže.

Na zasadnutí boli prerokované zistenia z okresných a krajských kôl jednotlivých krajov:

- mnohé školy sa hlásili neskoro alebo sa nevedeli prihlásiť do okresného kola, z dôvodu neinformovanosti o zavedení elektronického systému registrácie súťažiacich do školského kola
- v jednotlivých kategóriách klesá záujem o súťaž,
- v základných a stredných školách absentuje propagovanie súťaže,
- vo 4. kategórii sa do súťaže zapája len málo škôl a preto ďalej klesá počet súťažiacich,
- do 1. kategórie súťaže sa hlási málo základných škôl s 1 až 4, resp. 1 až 5 ročníkmi,
- základné školy a gymnáziá s 8-ročným študijným programom nevyužívajú možnosť väčšieho zastúpenia v okresnom kole,

- stredné školy nevyužívajú možnosť väčšieho zastúpenia v okresných, resp. v krajských kolách,
- pedagógovia, ktorí pripravujú žiakov na súťaž, nevyužívajú možnosť byť prítomní v miestnosti, v ktorej sa realizuje samotná súťaž,
- súťažné úlohy v okresných kolách v mnohých prípadoch nie sú vypracované v súlade s obsahovou náplňou súťaže (texty často nie sú žánrovo vhodné, sú náročné, nie sú primerané veku, prevyšujú rozsah určený obsahovou náplňou, témy nie sú zadefinované v súlade s komunikačnými témami ŠVP, pri témach sa určuje nad rámec obsahovej náplne aj slohový postup a slohový útvar, ojedinele aj hodnotenie písomnej prípravy),
- niektorí organizátori pri riadení samotnej súťaže nepostupujú v súlade s organizačným poriadkom a obsahovou náplňou súťaže (napr. nedodržanie časového limitu pri príprave jednotlivých úloh, resp. nedodržanie časového limitu pri ústnom prejave),
- odborné poroty pri hodnotení výkonov súťažiacich nie vždy postupujú v súlade s organizačným poriadkom (na jednom mieste sa umiestni viac ako jeden súťažiaci),
- registrácie sú nekompletné, nepresné (napr. uvedenie názvu školy), v mnohých prípadoch chýbajú súhlasy dotknutej osoby.

Členovia odborných komisií a odborných porôt všetkých postupových kôl vysoko hodnotili prácu pedagógov, ktorí sa venujú príprave žiakov na súťaž Poznaj slovenskú reč, ich prístup k práci a k vyučovaniu slovenského jazyka a slovenskej literatúry. Za výkonmi súťažiacich vidieť systematickú prípravu, prácu aj mimo vyučovania.

Prítomní konštatovali, že napriek zisteným nedostatkom postupové kolá 45. ročníka súťaže Poznaj slovenskú reč mali kvalitnú úroveň aj zásluhou organizátorov. Za kvalitné personálne, materiálne, organizačné a obsahové zabezpečenie súťaže patrí vďaka všetkým organizátorom školských, okresných a krajských kôl, centráм voľného času, Regionálnemu úradu školskej správy v Bratislave, Trnave, Nitre, Banskej Bystrici a v Košiciach.

ODPORÚČANIA CELOŠTÁTNEJ ODBORNEJ KOMISIE SÚŤAŽE

Na 2. zasadnutí dňa 13. júna 2025 prítomní členovia celoštátnej odbornej komisie a odborných porôt zhodnotili priebeh celoštátneho kola súťaže a zhodli sa na nasledovných odporúčaniach:

1. V spolupráci s Odborom podpory neformálneho vzdelávania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže zabezpečiť aj na ďalšie obdobie SOŠ VO v Modre ako organizátora súťaže.
2. Na ďalšom zasadnutí celoštátnej odbornej komisie prerokovať pripomienky pedagógov k registrácii v elektronickom systéme, organizačnému zabezpečeniu postupových kôl a obsahovej náplni jednotlivých kategórií.
3. Organizovať odborný seminár pre organizátorov, odborné komisie a porotcov postupových kôl a kategórií súťaže.
4. Organizovať krajské kolá v jednotlivých krajoch v rovnakom termíne.
5. Vypracovať usmernenie k vypracovaniu súťažných úloh.

6. Uvažovať o možnosti centrálneho vypracovania súťažných úloh aj pre nižšie postupové kolá, podobne ako v prípade súťažných úloh pre krajské kolá.

7. V spolupráci s regionálnymi úradmi školskej správy účinnejšie informovať školy o zmenách v súťaži.

8. Monitorovať dodržiavanie organizačného poriadku a obsahovej náplne súťaže v postupových kolách.

9. Delegovať členov celoštátnej odbornej komisie do odborných porôt v okresných a krajských postupových kolách súťaže Poznaj slovenskú reč na základe požiadaviek regionálnych úradov školskej správy.

10. Prehodnotiť nízku účasť základných škôl s ročníkmi 1 až 4 a žiakov učebných odborov stredných odborných škôl.

11. Efektívnejšie propagovať súťaž v základných školách s ročníkmi 1 až 4 a v stredných odborných školách.

12. Prehodnotiť stagnujúcu účasť žiakov gymnázií a stredných odborných škôl, resp. lepšie propagovať súťaž v týchto školách regionálnymi úradmi školskej správy.

13. Zosúladiť termíny postupových kôl súťaže v jednotlivých okresoch.

14. Zosúladiť termíny postupových kôl súťaže s národnými meraniami a maturitnými skúškami.

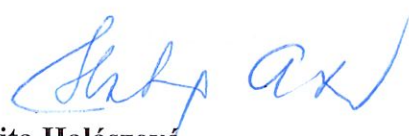
15. Uvažovať o realizovaní celoštátneho kola súťaže v skoršom termíne.

16. Zosúladiť termín celoštátneho kola súťaže s ostatnými súťažami na národnej úrovni.

17. Pokračovať v propagácii súťaže v printových a elektronických médiách.

18. Pripraviť jubilejnú publikáciu o súťaži.

19. Pripraviť 46. ročník súťaže Poznaj slovenskú reč.

Bratislava 11. júla 2025

PaedDr. Anita Halászová

predsedníčka Celoštátnej odbornej komisie
súťaže Poznaj slovenskú reč
Národný inštitút vzdelávania a mládeže
Pracovisko Pluhová 8 Bratislava